

INSPEKSJONSRAPPORT

FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD KNARREVIK
Valaskiftet 6
5355 Knarrevik

Oslo, 11. desember 2017

Deres ref.:
Christian Hermansen (chhe@franzefoss.no)

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/937
Saksbehandler:
Poul Byskov

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS Knarrevik - behandling av farlig avfall

Kontrollnummer: 2017.098.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Christian Hermansen (chhe@franzefoss.no)

Fra Miljødirektoratet:

Poul Byskov

Andre deltagere fra virksomheten:

Bård Solbakk (driftsoperatør)

Petter Rørvik (driftsleder)

Ronny Thomasen (transport / kunder)

Julia Solberg (HMS Regional)

Bodil Eggen (HMS Konsern, Oslo)

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:

Brian Wennberg

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS Knarrevik - behandling av farlig avfall (Franzefoss Knarrevik) den 17. oktober 2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 5 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Mottakskontroll med refusjonsberettiget spillolje er ikke god nok
- Bestemmelse av peilet oljevolum blir ikke dokumentert
- Journalføringen for refusjonsberettiget olje har flere mangler
- Feil ved utfylling av en refusjonsanmodning
- Mangler ved mottaksstasjon for refusjonsberettiget spillolje

Anmerkninger:

- Ny kalibrering av refusjonsoljetanker

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Franzefoss Knarrevik må sende en skriftlig bekreftelse innen 15. februar 2018 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

11. desember 2017	Poul Byskov		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen
- Fjell kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD KNARREVIK	
Organisasjonsnr.: 980888487	Eies av: 975265412
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Franzefoss Gjenvinning AS Knarrevik - behandling av farlig avfall	Anleggsnr.: 1246.0101.04
Kommune: Fjell	Fylke: Hordaland
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	
Tillatelse gitt: Refusjonsoljeanlegg 17.12.2010	Sist endret: Vilkår av 01.05.2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Miljødirektoratets aksjon for Refusjonsoljeanlegg.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Mottakskontroll for refusjonsolje
- Volumberegning av refusjonsolje
- Lagring av refusjonsolje
- Refusjonsanmodninger og deklarasjoner

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik:

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning:

Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold:

Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Franzefoss Knarrevik plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Franzefoss Knarrevik innen 15. februar 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Poul Byskov.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (*jf. forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 15. februar 2018. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 2 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 25.000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 17. oktober 2017. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Franzefoss Knarrevik bli ilagt et gebyr på kr 19 400,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Mottakskontroll med refusjonsberettiget spillolje er ikke god nok

Avvik fra:

Vilkårskrav dokument pkt 2. Refusjonsberettiget spillolje (definisjoner)

Vilkårskrav dokument pkt 3.1 Kvalitetssikring ved mottak (rutiner)

Vilkårskrav dokument pkt 4.1 Deklarasjonsskjema for farlig avfall

Kommentarer:

Avviket gjelder tre forhold

1. Deklarasjonsskjemaer er ikke utfylt godt nok

Ved stikkprøvekontroll av tilfeldige deklarasjonsskjemaer for leveranser av refusjonsberettiget spillolje, ble det i ni av ti tilfeller avdekket at feltet "**Nærmere beskrivelse av avfallet**" ikke var utfylt med relevante opplysninger om spilloljen.

Dette feltet med fritekst skal inneholde opplysning om hvilken type virksomhet avfallet stammer fra, og hvilken type olje det dreier seg om. Opplysningene i dette feltet er helt sentralt i refusjonsordningen, fordi det er eneste dokumentasjon på oljens opprinnelse.

Mange fremviste deklarasjonsskjemaer hadde ingen opplysninger om spilloljens opprinnelse i dette feltet

2. De skriftlige kundeavtaler har ingen definering av de ulike typer spillolje

Franzefoss Knarrevik har inngått kundeavtaler med mange avfallsprodusenter. Kundeavtalene inneholder bl.a. priser for refusjonsberettiget og ikke-refusjonsberettiget spillolje, men avtalene beskriver ikke hvilke oljetyper som hører inn under de to kategorier, slik som de er definert i vilkårsdokumentets punkt 2.1.1 og 2.1.3.

De eksisterende kundeavtalene har ingen liste over hvilke oljetyper som er refusjonsberettiget og hvilke oljetyper som ikke er refusjonsberettiget

3. Rutine for å påse at avfallet er refusjonsberettiget fungerer ikke etter hensikten.

Refusjonsoljelegget skal påse og forsikre seg om at hver leveranse er refusjonsberettiget og skal sjekke at deklarasjonsskjemaene er korrekt utfylt.

Virksomheten fremviste **Sjåførhåndbok** og **prosedyre ID 10086** Håndtering av refusjonsberettiget spillolje. Den siste har 3 Vedlegg vedrørende refusjonsolje som er utarbeidet i april 2017:

Vedlegg 1 er en instruks til sjåføren om mottakskontroll. Bedriften opplyste at denne instruks ennå ikke er utplassert i virksomhetens tankbiler. Den er heller ikke innarbeidet i **Sjåførhåndboken**.

Vedlegg 3 er et informasjonsark til kundene om refusjonsolje. Bedriften opplyste at dette infoark ennå ikke er delt ut til alle virksomhetens kunder.

Virksomhetens rutiner for å sikre dokumentasjon på spilloljens opprinnelse er ikke implementert i praksis ved bedriften

Avvik 2

Bestemmelse av peilet oljevolum blir ikke dokumentert

Avvik fra:

Vilkårsdokument punkt 3.4.3

Kommentarer:

Omsøkt oljevolum skal fremkomme ved sammenlikning av summen av de deklarererte enkelt-leveranser og av oljevolum bestemt ved peiling av full refusjonsoljetank i sperreperioden.

Avvik gjelder tre forhold

1. Peiledata for full tank blir ikke journalført

Ved hver peiling skal oljehøyden i tanken måles med et kalibrert målebånd. Peilet høyde skal avleses i mm og journalføres.

Gjennomgang av journaler og innsendte refusjonsanmodninger viste at Franzefoss Knarrevik ikke journalfører peiledata til tross for virksomhetens rutine ID 10086 angir at disse skal registreres og oppbevares i 3 år.

Det foreligger derfor ingen dokumentasjon og sporbarhet på de peilinger som virksomheten skal utføre.

2. Peiledata for bunnvolum blir ikke journalført

Virksomheten opplyste at bunnvolum i begge tanker blir målt ved peiling etter hver tømming. Det foreligger ingen dokumentasjon på de gjennomførte peilinger (mm) av bunnvolum i journalen.

Alle refusjonsanmodningene viste at det benyttes et fast fratrekk av bunnvolum på 1024 liter og 1021 liter for henholdsvis Tank 09 og Tank 10. Kalibreringsbevisene for tankene oppgir ikke kalibrerte verdier for fast bunnvolum.

3. Rutine for utføring av peiling er ikke beskrevet i prosedyre ID 10086

Franzefoss Knarrevik's prosedyre ID 10086 Håndtering av refusjonsberettiget spillolje (sist oppdatert i 2015) er primært rettet mot anleggssjefen på området.

Prosedyren angir ikke noe om praktisk utføring av viktige arbeidsoperasjoner som har avgjørende betydning for etterleving av vilkårene i refusjonsoljeordningen. Den inneholder f.eks. ingen beskrivelse av hvordan peiling av en tank skal gjennomføres og hvordan volum skal utregnes iht. tanktabellen

Prosedyren har ingen beskrivelse av den praktiske håndtering av småkolli med refofje, se kopling til Avvik 5 pkt. 3.

Avvik 3

Journalføringen for refusjonsberettiget olje har flere mangler

Avvik fra:

Vilkårsdokument punkt 4.4 Journaler

Kommentarer:

Vilkårsdokumentet stiller i punkt 4.4 krav til journalføring av en rekke obligatoriske data vedrørende refusjonsberettiget spillolje.

Gjennomgang av fremviste journaler viste flere eksempler på data som ikke har blitt journalført:

- peiledata for full tank (se nærmere omtale i Avvik 2)
- peiledata for bunnvolum
- dato og klokkeslett for start sperreperiode (tidspunkt for oversending refusjonsanmodning)
- dato og klokkeslett for opphør sperreperiode (tidspunkt for når forsegling brytes)
- taggnumre på plomberte ventiler på refusjonsoljetanken
- taggnummer på A-prøve
- taggnummer på B-prøve

Avvik 4

Feil ved utfylling av en refusjonsanmodning

Avvik fra:

Vilkårsdokument punkt 4.2 Refusjonsanmodning

Kommentarer:

Gjennomgang av innsendte refusjonsanmodninger for 2017 avdekket feil i Refusjonsanmodning nr 02 tilhørende Tank 09.

Her er summen av deklarererte leveranser oppgitt til 36.829 liter. Riktig sum ut fra dokumentasjonen er 35.805 liter.

Omsøkt volum er oppført med 36.829 som er feil. Riktig omsøkt volum skal være 35.805 liter

Avvik 5

Mangler ved utstyr på mottaksstasjon for refusjonsberettiget spillolje

Avvik fra:

Vilkårsdokument punkt 5. Utstyr

Kommentarer:

Ved befaring på virksomheten ble det registrert følgende mangler vedrørende utstyr/installasjoner for refusjonsberettiget spillolje:

1. Peilebåndet er deformert og måler ikke riktig

Fremvist dippmålebånd var deformert og bøyd flere steder på nederste strekning. Målebåndet skal være rett og uskadet for å kunne måle peilet høyde med en nøyaktighet på 1 mm.

2. Mangelfull merking av rør på mottaksstasjon for refusjonsberettiget spillolje

Flere rørstusser er koplet på den samme pumpe. Rørene er merket med tanknumre, men det mangler et skilt som tydelig angir at rørene er forbeholdt for refusjonsberettiget spillolje.

3. Uheldig plassering av småkolli med refusjonsberettiget spillolje

Småkolli med refusjonsberettiget spillolje mellomagres i en hall hvis hovedfunksjon er mottaksstasjon for lastebiler med ikke-refusjonsberettiget spillolje.

Når disse småkolli skal overføres til refusjonsoljetankene må de fraktes opp til mottaksstasjonen for refusjonsberettiget spillolje og pumpes videre derfra. Denne mellomagringen av småkolli kan være uheldig fordi den ikke er lokalisert nærmere mottaksstasjonen for refusjonsberettiget spilloljeolje.

Det er uklart om Franzefoss Knarrevik har risikovurdert denne problemstilling vedrørende fysisk skille mellom de to oljetyper.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Ny kalibrering av refusjonsoljetanker

Kommentarer:

Bedriften opplyste at refusjonsoljetankene skal kalibreres på nytt i nær framtid.

Tanktabellene i de foreliggende kalibreringsbevis er utformet med inage (målt oljehøyde) som inngangsverdi i tabellene. Denne peilemetode kan være vanskelig å utføre nøyaktig når loddet treffer bunnen.

For full tank er ulage mye enklere å måle pga kort avstand til væskeoverflaten. Dette vil derfor gi bedre nøyaktighet ved peilingen.

Som et forbedringsforslag vil Miljødirektoratet derfor anbefale at bedriften bestiller kalibreringsbevis der tanktabellene utformes med ulage som inngangsverdi i tabellen.

9. Andre forhold

9.1 Bruk av resultater fra Miljødirektoratets inspeksjon

Virksomheten ble under inspeksjonen informert om at resultater fra kontrollen vil være dokumentunderlag for en gjennomgang av innsendte refusjonsanmodninger til Miljødirektoratet.

9.2 Befaringer foretatt under inspeksjonen

Mottaksplass for farlig avfall

- Mellomlagringsplass for småkolli, oljefat og IBC-kontainere med refusjonsberettiget olje
- System for overføring av småkolli til refusjonsoljetanken

Tankfarm med lagertanker for farlig avfall

- Tankbilmottak, rørledninger og pumpestasjon
- Refusjonsoljetankene (Tank 09 og 10)
- Felles oppsamlingsbasseng for alle tanker og rutine for drening av regnvann

Utstyr

- Forevisning og kontroll av peilebånd
- Forevisning og kontroll av prøvetaker
- Forevisning av lager med B-prøver

Dokumentgjennomgang

- Bedriftens skriftlige rutiner i KS-systemet for spilloljehåndtering
- Refusjonsanmodninger for 2017
- Bedriftens journalføring av refusjonsberettiget spillolje

9.3 Tankforskriften

Miljødirektoratet ga en kort orientering om kravene i Tankforskriften (Kapittel 18 i Forurensingsforskriften) som også gjelder for denne virksomheten.

Dere finner Tankforskriften og den tilhørende Veiledning på Miljødirektoratets nettside www.miljodir.no

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Vilkårskrav av 01.05.2016 for Refusjonsorningen for spillolje

11. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Veiledning til Tanklagringsforskriften